

Türk Standartları Enstitüsü Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Mahmut Sami Şahin,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Haziran ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Her ay olduğu gibi, ekonomik verileri değerlendirerek başlamak istiyorum.

2025 Yılı I. çeyrek büyüme oranımız → % + 2,0

2025 Yılı I. Çeyrek	
	Büyüme Oranı (%)
Gayrisafi yurt içi hasıla	2,0
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	-2,0
Sanayi	-1,8
İmalat sanayi	-2,4
İnşaat	7,3
Hizmetler	1,3
Yerleşik hane halklarının tüketimi	2,0
Devletin nihai tüketim harcamaları	1,2
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu (yatırımlar)	2,1
Makine ve Teçhizat Yatırımları	-1,8
İnşaat Yatırımları	6,9
Mal ve hizmet ihracatı	0,0
(Eksi) Mal ve hizmet ithalatı	3,0

Mayıs ayında;

İhracat → 24 milyar 834 milyon dolar (% 2,7)

İhracatı 1 milyar doların üzerindeki ülkeler;

*Almanya → 2 milyar 97 milyon dolar (% +9,3)

*ABD → 1 milyar 512 milyon dolar (% +2,1)

*İngiltere → 1 milyar 500 milyon dolar (% - 1,7)

*İtalya → 1 milyar 219 milyon dolar (% +7,4)

*İrak → 1 milyar 119 milyon dolar (% - 2,6)

*İspanya → 1 milyar 43 milyon dolar (% +8,4)

İthalat → 31 milyar 304 milyon dolar (% 2,1)

En fazla ithalat yaptığımız ülkeler;

*Çin → 4 milyar 316 milyon dolar (% +11,5)

*Rusya → 3 milyar 251 milyon dolar (% -14,0)

*Almanya → 2 milyar 686 milyon dolar (% 17,1)

*İtalya → 1 milyar 708 milyon dolar (% -9,1)

*İsviçre → 1 milyar 517 milyon dolar (% 42,3)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4,45 milyar dolar (% -1,3)

*Hammadde (Ara mallar) → 21,25 milyar dolar (% 0,6)

*Tüketim malları → 5,57 milyar dolar (% 12,9)

Tüketim malları ithalatındaki artış → kurun mevcut seviyesi ithalatı kolaylaştırdığından

Burada dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Dış ticaret açığı (Mayıs) → 6 milyar 470 milyon dolar (% 0,1)

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre mayıs ayında Kocaeli'den gerçekleşen;

*İhracat → 4 milyar 138 milyon dolar (% + 14,6)

*İthalat → 6 milyar 817 milyon dolar (% - 5,8)

İlk beş aylık dönem;

*İhracat → 17 milyar 829 milyon dolar (% + 7,3)

*İthalat → 32 milyar 713 milyon dolar (% + 0,8)

Nisan ayında yıllık Cari Açık → 15 milyar 815 milyon dolar oldu.

Aylık → 7 milyar 864 milyon dolar açık

Dış ticaret açığı → 9,89 milyar dolar (2024 → 7,69 milyar dolar idi)

Hizmetler dengesi → 3,90 milyar dolar (2024 → 3,72 milyar dolar idi)

Bildiğiniz üzere, İsrail-İran gerilimi petrol fiyatlarında dalgalanmalara yol açtı.

Yaşanan saldırıların ardından Brent ham petrolün varil fiyatı 78 doları aştı. Ancak şu an itibarıyla 73-74 dolar civarına geriledi.

Küresel petrol arzının yüzde 20'sini taşıyan Hürmüz Boğazı'nın kapanması durumunda, petrol fiyatlarını daha da yukarı çekmesi bekleniyor. (100 ila 150 ABD doları/varil seviyelerine)

Ülkemiz açısından, petrol fiyatlarındaki olası artışlar; enerji ithalatımıza, cari açığa ve enflasyona olumsuz yansıtacaktır.

Enflasyon verilerine baktığımızda mayıs ayında;

TÜFE → % 35,41 (aylık → % 1,53)

ÜFE → % 23,13 (aylık → % 2,48)

Son bir yıldan bu yana ilk defa ÜFE, TÜFE'nin üstünde geldi. (Nisan 2024'de yüksekti.)

Enflasyonla mücadelede yabancı sermayenin ülkemize çekilmesinin önemli olduğunu sürekli dile getiriyoruz

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (mayıs) → 93,09

Endeksin 100 olması durumunda dolar mayıs ayında → 46,3247 TL

Dolar bugün → 39,53 TL

Sanayi Üretimi (nisan-yıllık) → % 3,3 (Baz etkisi)

Aylık → % -3,1

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	3,3	-3,1
İmalat Sanayi	3,0	-3,4
Ara Mali	1,7	-0,7
Enerji	10,4	1,3
Sermaye Mali	6,4	-9,6
Yüksek teknoloji	-3,0	-32,2

Genel trendleri görmek açısından yıllık verinin daha değerli olduğunu ve bu sebeple aylık verilere çok fazla yoğunlaşmamamız gerektiğini her zaman dile getiriyoruz.

Üretim üzerindeki kur baskısına rağmen, sanayi üretiminde gördüğümüz yıllık bazda bu yüzde 3,3'lük artışı ve sermaye malı üretimindeki yüzde 6,4'lük artışları olumlu değerlendiriyoruz.

Mayıs ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 75,0

(Geçen yıla göre 1,3 puan azaldı / Nisan ayına göre 0,7 puan arttı)

*Kocaeli → yüzde 70,5

(Geçen yıla göre 1,1 puan azaldı / Nisan ayına göre 0,3 puan arttı)

İşsizlik oranı (nisan) → yüzde 8,6

(Geçen yıl ile aynı seviyede / mart ayına göre 0,6 puan arttı.)

Mart'tan Nisan'a;

Çalışabilir Nüfus → 43 bin kişi arttı.

İşgücüne katılanlar → 114 bin kişi azaldı.

İstihdam edilenler → 316 bin kişi azaldı.

Genç nüfusta işsizlik oranı Mart ayında %15,3 iken; Nisan'da %15,7'ye yükseldi. (Ocak → %14,9 / Şubat → %15)

Nisan itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 359 bin kişi**. (Çalışan sayımız azaldı.)

(Mart → 32 milyon 675 bin kişi. *Revize öncesi → 32 milyon 597 bin kişi idi.*)

Bütçe (Mayıs) → 235,22 milyar TL fazla verdi.

*Gelirler → 1 trilyon 324,97 milyar TL (+ %31,6)

*Giderler → 1 trilyon 089,74 milyar TL (+ %38,3)

*Ocak-mayıs bütçe açığı → 650,30 milyar TL

Gelirler alt kalemleri;

Vergi gelirleri → 1 trilyon 196,41 milyar TL (+ %33,2)

-Dahilde alınan KDV → 103,41 milyar TL (+ % 67,8)

-ÖTV → 143,60 milyar TL (+ % 23,4)

-İthalden alınan KDV → 137,89 milyar TL (+ % 15)

Kurumlar Vergisi → 470,87 milyar TL (+ %16,6)

Gelir Vergisi → 213,52 milyar TL (+ %88,4)

Giderler alt kalemleri;

- Cari Transferler → 456,68 milyar TL (+ %46,9)
- Personel Giderleri → 275,10 milyar TL (+ %34,8)
- Mal ve Hizmet Alım Giderleri → 85,03 milyar TL (+ %42,9)
- Sermaye Giderleri → 98,97 milyar TL (+ %61,6)
- Faiz Giderleri → 111,15 milyar TL (+ %0,5) (*Nisan ayı faiz gideri → 260,65 milyar TL*)

Değerli Üyeler,

Bildiğiniz üzere Yeni Yatırım Teşvik Sistemi; 30 Mayıs 2025'te Resmi Gazete'de yayımlandı.

Uygulama yönetmeliği henüz yayınlanmadığı için bu ay değinmiyorum, ayrıntılar belli olunca sizlere buradan aktaracağım.

Ayrıca; geçen ay KOBİ'lerin yararlanabilmesi için 30 milyar liralık yeni destek paketi açıklandı.

KGF aracılığıyla;

*17,5 milyar lirası işletme,

*7,5 milyar lirası yatırım harcamalarında kullanılmak üzere toplam 25 milyar lira kefalet limitli destek paketi
(Destek paketinin kefalet oranı yüzde 85)

Fakat oranların biraz yüksek olduğunu biliyoruz.

Değerli Üyeler,

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan **“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu”** anketinde 2024 yılında 79 firmamız yer aldı. (2023 → 80 firma idi.)

Her yıl olduğu gibi listenin en başında TÜPRAŞ yer alırken, Ford Otomotiv Sanayi bu yıl da ikinci sırada yer aldı.

Geçen yıl 13. sırada yer alan Hyundai Motor Türkiye Otomotiv A.Ş. de bu yıl yükselerek listeye 10. olarak girdi.

79 firmanın;

*Meclis Üyesi → 17 firma (Meslek Komitesi → 11)

*İlk 10 içerisinde 3 firma,

*İlk 50 içerisinde 13 firma,

*İlk 100 içerisinde 22 firmamız var.

İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı listede → Kocaelili firma sayısı 39 (firma merkezleri farklı illerde)
Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmaları dikkate aldığımızda sayı 79 oluyor.

İlk 500'e girmeyi başaran firmalarımızı tebrik ediyorum.

Sayın Şahin,

İlimiz ve ilimiz sanayisi ile ilgili güncel verilerini kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum.

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından büyük bir il. (en küçük 7. il)
Kocaeli'nin Türkiye imalat sanayine sağladığı katkı → yüzde 13

Odamıza kayıtlı → 3.858 adet firma

*334'ü yabancı sermayeli (% 10 civarında)

*200 firma AB menşeli

Kocaeli'nin sektörlerine bakıldığında;

*Türkiye araç üretiminin → yüzde 44'ü,

*Türkiye kimya sanayi içerisindeki payı → yüzde 27,

*Türkiye metal sanayinin ise → yüzde 19'unu karşılıyor.

İlimiz, 119,36 milyar dolarlık dış ticareti ile Türkiye dış ticaretinin yüzde 19,7'sini gerçekleştiriyor.

Kocaeli'yi bir ülke olarak düşünürsek, OECD verilerine göre dış ticarete 39. sıradayız.

(Litvanya, Lüksemburg, Letonya gibi AB üyelerinden fazla)

Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilere göre 2024 yılında ilimizden;

- 41,39 milyar dolar ihracat,
- İlimizin Türkiye ihracatındaki payı → yüzde 15,80
- Kocaeli kişi başı ihracatımız → 19.431 dolar
- Türkiye kişi başı ihracatı ise → 3.057 dolar
- 77,96 milyar dolar ithalat gerçekleştirilmiştir. (İlin TR ithalatındaki payı: yüzde 22,65)

T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan "Faaliyet İllerine Göre İhracat İstatistikleri" verilerine göre ise;
2024 yılında ilimiz İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alıyor.

36 liman - iskele (elleçlenen yük miktarı – 83,8 milyon ton – Türkiye'nin yüzde 15,8'i)

*Sanayi ve liman kenti

*Avrupa'nın 7'inci limanı

*Konum olarak çok şanslı bir il

İlimizde; Organize Sanayi Bölgeleri, Serbest Bölgeler ve Teknoparkları ile sanayi disiplinli olarak gelişiyor.

*İlde 3 üniversite (KOÜ, GTÜ, KOSTÜ),

*14 adet organize sanayi bölgesi

*5 adet teknopark (KOÜ, GTÜ, GOSB ve TÜBİTAK Martek, Bilişim Vadisi)

*2 adet serbest bölge (KOSBAŞ, TÜBİTAK MAM Teknoloji Serbest Bölge)

*2 Teknoloji Transfer Ofisi

Ar-Ge Merkezi olan toplam 1.348 adet şirketin, 140 tanesi ilimizde yer alıyor. 16 adet de Tasarım Merkezimiz bulunuyor.

Sayın Şahin,

Belgelendirme süreçlerinden uygunluk değerlendirmelerine, standartların yaygınlaştırılmasından yeşil dönüşümün desteklenmesine kadar uzanan geniş görev alanınız olduğunu biliyoruz.

Bugün sanayicilerimiz sadece üretmekle kalmıyor, aynı zamanda kaliteyi güvence altına almak, çevreye duyarlı olmak, sürdürülebilirlik ilkelerine uymak ve dijital dönüşüme ayak uydurmak zorunda.

Bu noktada, TSE'nin rehberliği ve yönlendirici rolü biz sanayiciler için son derece değerli.

Bu konuda şanslı bir il olduğumuzu hatırlatmak istiyorum.

Çünkü Türk Standartları Enstitüsü olarak, kalite kampüsünüzün Gebze'de yer alması ilimiz için bir avantaj.

Bu yakınlıktan faydalanmak noktasında da üyemiz sanayi kuruluşları ile TSE arasından köprü olmaya ve iş birliği geliştirmeye her zaman hazırız.

Bugüne kadar üyelerimizle birlikte üniversitelere ve araştırma merkezlerine sektörel ziyaretler düzenledik.

Bu ziyaretlerde amacımız, laboratuvar altyapılarınızı ve kabiliyetlerinizi sanayicilerimize tanıtmaktır.

Sizlerin de güçlü bir laboratuvar altyapısına sahip olduğunuzu biliyoruz.

Bundan önceki süreçte kampüsünüze üyelerimiz ile birlikte sektörel ziyaretler düzenledik.

Hatta pandemi de bile altyapılarınızı tanıtmak için online TSE tanıtım etkinlikleri yaptık. (30 Mart 2021)

Bundan sonraki süreçte de bu ziyaretlerimizi devam ettirmek istiyoruz.

Ayrıca; Oda olarak da; 1996 yılından bu yana Yönetim Sistemlerimiz kapsamında TSE'nin kalite anlayışına ve kurumsal tecrübesine duyduğumuz güven nedeni ile TSE'den belgeliyiz.

Bu kapsamda da her yıl sizin tarafınızdan denetleniyoruz.

Sayın Şahin,

Üyelerimizden gelen bazı sıkıntıları ve önerileri sizler ile paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkanım, laboratuvarlarınızda ithalat belgelendirme, ürün belgelendirme ve özel deney hizmetlerinin yürütüldüğünü biliyoruz.

Sanayicilerimizden gelebilecek özel deney talepleri konusunda da teknik altyapılarınız mevcut.

Bu nedenle, sanayicilerimizin ciddi yatırımlar yapmak yerine, TSE'nin yıllara dayanan tecrübesinden faydalanarak mevcut altyapıyı kullanmalarının, kaynakların etkin kullanımı açısından daha doğru bir yaklaşım olduğunu düşünüyoruz.

Oda olarak laboratuvarlarınızdaki özel deney oranını artırmaya yönelik işbirliği yapmaya hazırız.

*Bununla birlikte; Ankara Temelli'de inşa çalışmaları tamamlanmak üzere olan yeni laboratuvarınızın Gebze kompleksinizde yapılmayan testlere yönelik tasarlanması kıymetli.

Söz konusu yeni altyapının, Türkiye'de halen gerçekleştirilemeyen test ve analizleri kapsayacak şekilde tasarlanması; hem dışa bağımlılığın azaltılması hem de yüksek maliyetli testlerin yurt içinde yapılabilmesi açısından stratejik bir adım olacaktır.

Zira bazı test ve analiz hizmetlerinde ne yazık ki halen yurt dışına bağımlı olmaya devam ediyoruz. Bu yeni laboratuvarın bu açığı önemli ölçüde kapatacağına inanıyoruz.

*Diğer taraftan, ithalat muayenelerinde bekleme sürelerinin 2 haftaya kadar uzadığı yönünde tarafımıza geri bildirimler ulaşıyor.

Bu durumun yalnızca ithalat muayeneleriyle sınırlı olmadığı, diğer süreçlerde de bir haftadan önce randevu alınamadığı ifade ediliyor.

Bu nedenle sanayicilerimiz, özellikle hız ve zaman yönetimi açısından ciddi sıkıntılar yaşıyor.

Yaşanan aksaklıkların, işgücü kapasitenizdeki daralma (örneğin EYT kapsamında emekli olan personel kaynaklı) ile bağlantılı olduğunu düşünüyoruz.

Süreçlerin daha hızlı ilerleyebilmesi adına bu konuda desteklerinizi rica ediyoruz.

*Bir diğer önemli konu ise; test, analiz ve belgelendirme hizmetlerine ilişkin ücretlendirmeler.

Sanayicilerimizden gelen geri bildirimler, bu hizmetlerin maliyetlerinin özellikle kamu kurumlarında özel sektöre kıyasla oldukça yüksek olduğu yönünde. (TÜBİTAK fiyatı en yüksek, sonra TSE geliyor, özel sektör daha ucuz)

Bu doğrultuda, test ve belgelendirme süreçlerinin sanayicilerimiz açısından daha erişilebilir olması adına fiyatların daha makul seviyelere çekilmesini talep ediyoruz.

Sözlerime son verirken bugünkü toplantımıza katılımınızdan dolayı Sayın Şahin'e teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyorum.